

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

**Студентський науковий гурток «Клуб юних
теоретиків»**

**Студентський науковий гурток «Дискусійний
клуб «De jure!»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

16 листопада 2023 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»

П.78

Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVI
Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 16 листопада 2023 р.) / Укладачка:
Віра Качур. К., 2023. 234 с.

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**

Велика Софія

магістрантка 1 року навчання юридичного
факультету Національного університету
біоресурсів і природокористування України (м. Київ)

Перспективи відродження сільських територій*

Невід’ємною складовою економічного зростання України є вирішення проблем аграрної сфери, зокрема, розвитку сільських територій, особливо це буде актуально в післявоєнний період. Необхідність вироблення ефективних заходів щодо стимулювання соціально-економічного розвитку сільської місцевості пояснюється значним і тривалим її занепадом, а також недооціненням сільських територій.

* Наукова керівниця – професорка кафедри аграрного, земельного та екологічного права імені академіка В.З.Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України Олена Гафурова

Щодо самого поняття «сільських територій», то вітчизняні науковці його тлумачать як складну багатофункціональну природну, соціально-економічну й виробничо-господарську систему з властивими їй кількісними, структурними, природними й іншими характеристиками. Термін «сільські території» використовують для позначення сільської місцевості, як частини природно-економічних, адміністративно-територіальних утворень країни, що є ресурсною базою для сільського господарства та розвивається з ним у тісному зв'язку.

Володіючи серйозним природним, демографічним, економічним та історико-культурним потенціалом, сільські території здатні зробити серйозний внесок у вирішення завдань економічного зростання і соціального розвитку країни. На жаль, в українському законодавстві не приділяється достатньої уваги забезпеченню ефективного розвитку таких територій. Особливо критичною є ситуація із збереженням сільської поселенської мережі та соціальним розвитком села [1, с.29].

Відповідно до Концепції розвитку сільських територій від 23 вересня 2015 року – аграрні перетворення, які відбулися в Україні за останні роки, дали змогу збільшити валове виробництво сільськогосподарської продукції. Проте це не сприяло соціально-економічному розвитку сільських територій та підвищенню рівня життя сільського населення, тому існує потреба в комплексному підході до розв'язання проблем розвитку сільських територій, в основу якого закладаються принципи сталого розвитку [4].

Як показує багаторічний досвід, аграрна політика неспроможна повною мірою вирішувати проблеми розвитку сільських поселень. Активізація українського села можлива завдяки державній підтримці аграрної сфери у комплексі з розвитком сільських територій.

Проблеми розвитку сільських територій тісно пов'язані з сільським господарством, оскільки на сьогодні, на жаль, населення цих територій працевлаштоване переважно у сільському господарстві і не має вибору щодо працевлаштування в інших сферах, окрім як виїхати з села [6, с.232].

Сьогодні все більшого значення набуває усвідомлення об'єктивної необхідності розвитку сільських територій як основи реалізації регіональної політики, спрямованої на соціально-економічну перебудову та відродження українського села.

Розвиток сільських територій передбачає зміну різноманітних факторів безпосереднього впливу на зростання якості життя сільського населення.

Відповідно до ст.2 Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» - пріоритетність розвитку соціальної сфери села та агропромислового комплексу забезпечується зміною структури інвестицій в народному господарстві, переорієнтацією промислового виробництва на їх потреби, зростанням обсягів капіталовкладень і матеріально-технічних ресурсів [5].

У процесі євроінтеграції України постають нові проблеми розвитку сільських територій, однією з яких є відповідність стандартів сільськогосподарської продукції нормам Європейського Союзу.

Основною суспільно значущою тенденцією сьогодення, що сприяє соціальному розвитку сільських територій, є децентралізація системи управління.

Реформа децентралізації повноважень та розподілу ресурсів органів державної влади в Україні спрямована на інклюзивне зростання та відновлення соціальної справедливості шляхом розв'язання багатьох соціально-економічних проблем [2].

Зараз передусім постає питання: чи можливе відродження сільських територій в умовах воєнного стану?

Відповідь на це питання є позитивною. В умовах воєнного стану сільські території України демонструють свою стійкість та здатність до відновлення. Сільське господарство є однією з найважливіших галузей економіки України, яка забезпечує населення продовольством та робочими місцями. Для відродження сільських територій в умовах воєнного стану необхідно запровадити комплекс певних заходів.

Щоб здійснити заходи щодо відродження і розвитку українського села, навіть у період воєнного стану, насамперед необхідно подолати нинішній стан на відносно «спокійних територіях» у соціальній сфері та головне – усунути причини, що зумовили її занепад.

Цікаву думку щодо розвитку сільських територій висловив директор з розвитку — заступник виконавчого директора Всеукраїнської асоціації громад Ігор Абрам'юк під час форуму «Сільський розвиток у контексті євроінтеграції України» : «Зараз є лише концепція сільського розвитку Кабміну, яка приймається на вирішення проблеми, а не на розвиток сфери політики, тобто на рівні Кабміну визнання сільського розвитку як політики також немає. В нас є частина державної стратегії регіонального розвитку, в нас є національна економічна стратегія до 2030 року, в якій є частина сільської політики. Тепер це все потрібно скоординувати, врахувати нові виклики і створити нову політику розвитку сільських територій» [7].

Пріоритетним напрямом розвитку сільських територій виступає сільськогосподарська кооперація, яка допомагає зменшити витрати та збільшувати доходи селян, шляхом вироблення конкурентоспроможної продукції, можливостями контролювати її якість та збувати її за вищими цінами великими партіями.

На думку Бутко М.П., відсутність активних дій з боку державних і місцевих органів влади, а також підприємницьких структур у подальшому поглиблюватиме ризики сталого розвитку сільських територій [3, с.23].

Враховуючи все вищезазначене, вважаю доцільним проводити наступні заходи задля уникнення занепаду сільськогосподарських територій : поширювати на селі не лише сільськогосподарську діяльність з метою забезпечення нових перспективних робочих місць та, як наслідок, подолання бідності; державна влада та органи місцевого самоврядування зобов'язанні розвивати сільську інфраструктуру, щоб поліпшити умови життєдіяльності жителів сільських місцевостей; залучати молодь до життя в сільській місцевості, створюючи програми та проекти, які відповідають

інтересам молоді; заохочувати представників бізнесу до спонсорування та всебічної підтримки сільського господарства та сільських територій в цілому; розвивати агротуризм для приваблення міських громадян та іноземців, в тому числі й іноземних інвесторів, адже міжнародне співробітництво дозволить обмінятися досвідом і найкращими практиками; Відродження сільських територій є важливим завданням для будь-якої країни. Воно є складним і багатогранним та вимагає комплексного підходу. Сільські території є джерелом продовольства, сировини та робочих місць. Вони також відіграють важливу роль у культурному та історичному розвитку країни.

Таким чином, важливою умовою успішного відродження сільських територій є залучення місцевого населення до процесу розвитку. Люди, які проживають у сільській місцевості, найкраще знають її проблеми та потреби.

Необхідно забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів, які виділяються на розвиток сільських територій. Важливо розвивати й міжнародне співробітництво в галузі відродження сільських територій, особливо у военний та післявоєнний періоди, це надасть значну підтримку задля уникнення занепаду таких територій.

Література

1. Гафурова О.В. «Правові проблеми програмного забезпечення соціального розвитку сільських територій» - 2013 р. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_prav_2013_182%282%29_6
2. Герасимчук В.Г. «Теоретичні аспекти розвитку сільських територій в Україні» - 2022 рік. URL: <http://surl.li/mwwps>
3. Бутко М. П., Колоша В. П., Мурашко М. І., Рассказов О. І. Інституціональні критерії впливу сучасних агроформувань України на рівень розвитку сільських територій - 2021 рік. URL: https://eapk.com.ua/web/uploads/pdf/ekonomika_apk_12_2021_p_15-25.pdf
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку сільських територій» від 23.09.2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80#Text>
5. Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» від 17.10.1990 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-12#Text>
6. Помаз Ю.В. «Перспективи розвитку сільських територій Полтавського регіону». URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/5.2/232.pdf>
7. Електронний портал новин AgroPortal.ua «Після війни в Україні має бути нова політика розвитку села». URL: <https://agroportal.ua/news/ukraina/pislya-viyeni-v-ukrajini-maye-buti-nova-politika-rozvitku-sela>